

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА СЛУБЖА ЯКОСТІ ОСВІТИ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ
ВІЙСЬКОВОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ВГО „АСОЦІАЦІЯ ПРАЦІВНИКІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ“
REGIONALNY OŚRODEK DOSKONALENIA NAUCZYCIELI
„WOM“ W BIELSKU-BIAŁEJ (BIELSKO-BIAŁA, POLSKA)
WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI W BYDGOSZCZY
(BYDGOSZCZ, POLSKA)
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ОБЛАСНИЙ КОЛЕДЖ „КРЕМЕНЧУЦЬКА ГУМАНІТАРНО-
ТЕХНОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ ІМЕНІ А. С. МАКАРЕНКА“
ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

МАТЕРІАЛИ
VI ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
„Дитинство ХХІ століття: інноваційна освіта“

27 жовтня 2023 року
м. Кременчук

УДК 371.13: 372:378
ББК 74.1/74.58

Дитинство XXI століття: інноваційна освіта: матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції (Обласний коледж „Кременчуцька гуманітарно-технологічна академія імені А. С. Макаренка“ Полтавської обласної ради 27 жовтня 2023 року) / [редактор-упорядник: Тетяна КУЛІКОВА] Методичний кабінет, 2023. 279 с.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Тетяна КУЛІКОВА – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри фізичного виховання та здоров'я людини Обласного коледжу „Кременчуцька гуманітарно-технологічна академія імені А. С. Макаренка“ Полтавської обласної ради (редактор випуску)

Тетяна ЯЦЕНКО – кандидат психологічних наук, в. о. завідувача кафедри педагогіки, психології та дошкільної освіти Обласного коледжу „Кременчуцька гуманітарно-технологічна академія імені А. С. Макаренка“ Полтавської обласної ради.

Ольга КАСЬЯН – лаборант науково-методичного відділу Обласного коледжу „Кременчуцька гуманітарно-технологічна академія імені А. С. Макаренка“ Полтавської обласної ради.

Видання містить доповіді VI Всеукраїнської науково-практичної конференції „Дитинство XXI століття: інноваційна освіта“. Молоді та досвідчені науковці, практики, психологи, методисти висвітлюють актуальні питання в галузях педагогіки, психології в дошкільній та інноваційній освіті.

Матеріали стануть корисними для широкої наукової громадськості, аспірантів, психологів, соціальних педагогів, реабілітологів, дефектологів, методистів ЗДО, викладачів, вихователів, студентів.

За достовірність фактів, дат, найменувань, прізвищ, цифрових даних, за орфографічне, пунктуаційне, стилістичне оформлення відповідають автори публікацій.

Подані на конференцію матеріали видаються в авторській редакції.

Посвідчення про реєстрацію УкрІНТЕІ № 375 від 18 вересня 2023 р.

Рекомендовано до друку вченою радою Обласного коледжу „Кременчуцька гуманітарно-технологічна академія імені А. С. Макаренка“ Полтавської обласної ради (Протокол № 3 від 14 листопада 2023 року).

Бочкарьова О. О., Станіченко О. Ф. Інклюзія в умовах дошкільної STREAM-освіти.....	224
Бондаренко М. В., Станіченко О. Ф. Використання каністерапії у реабілітації дітей з особливими освітніми потребами.....	226
Музика О. В., Станіченко О. Ф. Формування пізнавальної активності у дітей дошкільного віку з особливими освітніми потребами через дидактичну гру	229
Коваленко В. Р. Ігрова діяльність дошкільників з ООП.....	231
Сенченко С. О., Коробко Ю. В. Нейропсихологічні вправи у корекційній роботі з дітьми, які мають особливі освітні потреби.....	234
Яковенко А. О., Станіченко О. Ф. Інклюзивне освітнє середовище: особливості організації у закладі дошкільної освіти.....	236
СЕКЦІЯ 5. ІНСТРУМЕНТИ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ В ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ.....	239
Масєвська М. Р. Цифровий інструмент формувального оцінювання MENTIMETER.....	239
Кіріллова А. О. Медіаграмотність молодших школярів з ООП у воєнний час.....	241
Нарищенко С. М. Моніторинг досягнень дітей старшого дошкільного віку в форматі дистанційної співпраці.....	244
Гуртова Л. М. Організаційно-методичний супровід організації освітнього процесу в ЗДО в дистанційному форматі.....	246
Лейба А. А., Ступак О. Ю. Рекомендації батькам з приводу підвищення комунікативної компетентності дітей старшого дошкільного віку.....	249
Ткаченко Л. І. Цифрові інструменти сучасного педагога в закладі дошкільної освіти.....	251
Іванова Н. А. Легке створення навчальних матеріалів у сервісі CANVA.....	253
Макарова Н. О. Форми роботи під час дистанційного та змішаного навчання на заняттях англійської мови.....	256
Орлова О. О., Остапко Л. О. Психолого-педагогічні умови подолання кризи 3 років у дітей раннього віку.....	258
Миколенко А. Е., Остапко Л. О. Особливості розвитку творчої уяви у дітей дошкільного віку в конструктивній діяльності.....	259
СЕКЦІЯ 6. ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	261
Аторіна В. М. Розвиток естетичної компетентності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти в умовах дистанційної освіти.....	261
Карпенко О. Є. Професійні якості сучасного вихователя ЗДО.....	262
Чепіль М. М. Мотивація студентів до досягнення кар'єрних та життєвих цілей.....	264
Крупіна Л. В. Виклики системі дошкільної освіти України в умовах воєнного стану.....	266
Заровнятних В. Л. Професійне зростання педагогів: інструмент для подолання освітніх втрат.....	268
НАШІ АВТОРИ.....	271

•самостійне дослідження та обговорення актуальних питань естетичної освіти в контексті дистанційного навчання. Спільні обговорення та обмін мистецьким досвідом є важливими для розвитку естетичної компетентності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти. Здобувачі освіти можуть об'єднуватися в групи для спільного виконання завдань та обговорення результатів.

Отже, запропоновані нами методи вважаємо доцільними щодо прогнозування позитивної динаміки рівнів розвитку естетичної компетентності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти в умовах дистанційної освіти. У комплексі вони сприяють ефективності розвитку означеної компетентності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Аторіна В. Естетизація предметно-розвивального освітнього середовища закладу вищої освіти як важлива умова розвитку естетичної компетентності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти. / *Acta Paedagogica Volynienses*, 2021. № 5. С.10–15.

2. Аторіна В. М. Розвиток естетичної компетентності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти у фаховій підготовці : дис. ... доктора філософії : 011 Освітні, педагогічні науки. Глухів. 2021. 314 с.

3. Demchuk K., Myropolska N., Blyznyuk L., Monke O., Atorina V. Organizational and pedagogical conditions for artistic and aesthetic competence formation in children of senior preschool age. *AD ALTA: journal of interdisciplinary research*. Volum 12. Issue 2. Special Issue XXVIII. 2022. Pp. 126-132.

Карпенко О. Є.,

*доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти
Дрогобицького державного педагогічного університету
імені Івана Франка
м. Дрогобич*

ПРОФЕСІЙНІ ЯКОСТІ СУЧАСНОГО ВИХОВАТЕЛЯ ЗДО

Для багатьох дітей вихователі є першими дорослими, з якими вони взаємодіють поза сім'єю. Вихователі повинні плекати дитину з любов'ю, забезпечити її розвиток, відкрити для неї навколишній світ, формувати моральне обличчя. Вихователь повинен володіти такими якостями: навичками ефективної комунікації; організаторськими здібностями; виховання позитиву та оптимізму; виявляти терпіння; відповідальність; знання та творчий підхід до виховання; відданість справі.

Вихователі повинні досягати успіху в спілкуванні як зі своїми вихованцями, так і з батьками. Це передбачає забезпечення того, щоб діти розуміли зміст матеріалу, відчували себе комфортно, ставили запитання. Крім того, вони повинні інформувати батьків про успіхи їхніх дітей, щоб вони могли надавати підтримку вдома та задовольняти освітні потреби своїх дітей. Ефективна комунікація також є життєво важливою для співпраці з колегами, обміну навчальними стратегіями та досвідом.

Вихователі повинні розвивати позитивне та оптимістичне мислення, зберігаючи при цьому дитячу перспективу під час навчання дітей раннього віку. Оскільки вихователі часто взаємодіють з дітьми, які мають обмежений соціальний досвід, для них дуже важливо розуміти поведінку дітей і зберігати їхнє почуття здивування [1]. Наприклад, якщо дитина розфарбовує місяць у блакитний колір або малює будинок у небі, вихователь повинен утриматися від виправлення дитини, а натомість заохотити її продовжити і завершити свою роботу. Дуже важливо, щоб у дітей була багата уява, і щоб їхнє творче мислення не було передчасно пригнічене. Вихователі повинні демонструвати любов і турботу до дітей, навіть коли мають справу з проблемною поведінкою.

Вихователі повинні проявляти терпіння, надаючи дітям час і простір для виправлення своїх помилок. Кожна дитина є унікальною особистістю, має свої інтереси, вподобання та потреби. Оскільки поведінка дітей не завжди збігається з очікуваннями педагога, вихователі повинні проявляти більшу терпимість і терпіння, щоб запобігти розчаруванню і розгубленості в педагогічній професії. Терплячий вихователь розуміє різноманітність здібностей дітей і дає їм змогу розвиватися у тому темпі, який підходить для досягнення їхніх освітніх цілей. Такий підхід дозволяє дітям вчитися без надмірного тиску, і підвищує їхнє задоволення від процесу навчання.

Роль вихователів займає центральне місце у прийнятті відповідальності. На них покладено важливий обов'язок піклуватися про дітей, захищати їхнє благополуччя, старанно спостерігати за їхньою поведінкою та вчинками [2]. Вони несуть відповідальність за те, щоб діти дотримувалися правил безпеки, стоять на сторожі безпеки дітей, не лише захищають їх, але й беруть на себе відповідальність за їхню поведінку. Цим він завойовує довіру батьків, які довіряють своїх дітей під опіку ЗДО.

Вихователі повинні мати справжню пристрасть до своєї роботи, виявляти живий інтерес до дітей і постійно досліджувати інноваційні методи, які сприятимуть їхньому навчанню та розвитку. Неминуче настануть моменти, коли з'являться втома і монотонність. Саме тоді ентузіазм набуває вирішального значення, оскільки він допомагає людям долати періоди виснаження та стресу, пов'язані з роботою. Без справжньої любові до своєї професії вихователі стикатимуться з постійними проблемами.

Вихователь повинен володіти винятковими організаторськими здібностями, особливо при організації освітньої діяльності. Вони повинні структурувати уроки і розробляти навчальні завдання таким чином, щоб вони відповідали когнітивному розвитку дітей дошкільного віку, мінімізуючи плутанину і хаос.

Регулярний моніторинг прогресу дошкільників сприяє зменшенню робочого навантаження і дає більше часу для індивідуальної уваги до дітей. Ефективне планування та організація дозволяють вихователям ефективно справлятися з численними завданнями, задовольняти різноманітні потреби своїх маленьких вихованців і забезпечувати безперебійну роботу.

Комунікабельність є цінною рисою, яка допомагає вихователям у щоденному спілкуванні з дітьми, у щоденній взаємодії, встановленні контакту як з дітьми, так і з їхніми батьками. Екстравертна поведінка також допомагає вихователям почуватися бадьорими після довгих годин, проведених з дітьми, оскільки вони щиро насолоджуються соціальною взаємодією, а не відчують себе примушеними до неї.

Отже, вихователі повинні бути уважними до своїх слів і вчинків, демонструвати турботу про кожну дитину, сприяти її асиміляції в колективі та спрямовувати її розвиток. Це

ті основні якості, які ми вважаємо обов'язковими для компетентного дошкільного педагога. Кожен вихователь має вдосконалювати свої професійні навички, сприяючи повноцінному розвитку кожної дитини. Вихователі, які досконало володіють професійними якостями, займають шановане становище, слугуючи для дітей взірцем для наслідування.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бех І. Професія вихователя: концептуальні основи. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2023 № 5. URL: <https://emetodyst.expertus.com.ua/10006501>

2. Косенчук О., Регент А., Стягунова О. *Методичні рекомендації про впровадження професійного стандарту вихователя закладу дошкільної освіти*. / Київ: Державна установа „Український інститут розвитку освіти”. 2022. 16 с.

Чепіль М. М.,

*доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти
Дрогобицького державного педагогічного університету
імені Івана Франка
м. Дрогобич*

МОТИВАЦІЯ СТУДЕНТІВ ДО ДОСЯГНЕННЯ КАР'ЄРНИХ ТА ЖИТТЄВИХ ЦІЛЕЙ

Мотивація є ключовим компонентом успіху, особливо для студентів, які прагнуть досягти життєвих планів. Хоча для студентів цілком природно стикатися з викликами та перешкодами на своєму шляху, підтримка високого рівня мотивації може суттєво вплинути на їхню здатність долати ці перешкоди. Першим кроком у мотивації до досягнення кар'єрних і життєвих цілей є постановка чітких і конкретних цілей. Нечіткі або занадто широкі цілі можуть призвести до відсутності напрямку і мотивації. Студенти повинні витратити час на те, щоб визначити свої цілі конкретно. Наприклад, замість того, щоб ставити загальну мету на кшталт „Я хочу зробити успішну кар'єру”, вони можуть уточнити: „Я хочу працювати у (назва ЗДО) через два роки”. Така конкретизація забезпечує чітку мету, що полегшує створення плану дій і підтримку мотивації.

Переваг у формулюванні цілей у такий спосіб багато. Це забезпечує чітку і виразну мету, яка не залишає місця для інтерпретацій або сумнівів. Така конкретність полегшує створення плану дій, який окреслює необхідні кроки для досягнення мети. Крім того, це допомагає підтримувати мотивацію, адже коли мета чітко визначена, вона стає більш відчутною і досяжною. Коли студенти можуть чітко уявити, до чого вони прагнуть, вони з більшою ймовірністю залишатимуться відданими своїм зусиллям і систематично відстежуватимуть свій прогрес.

Розбиття цілей на менші завдання є життєво важливою стратегією для перетворення амбітних, довгострокових цілей на керовані та досяжні етапи. Після того, як студенти визначили свої чіткі та конкретні цілі, наступним кроком є деконструкція цих цілей на менші, більш засвоювані компоненти. Цей підхід слугує кільком важливим цілям: зменшення перевантаження; створення відчуття досягнення; відстеження прогресу; святкування маленьких перемог.

ті основні якості, які ми вважаємо обов'язковими для компетентного дошкільного педагога. Кожен вихователь має вдосконалювати свої професійні навички, сприяючи повноцінному розвитку кожної дитини. Вихователі, які досконало володіють професійними якостями, займають шановане становище, слугуючи для дітей взірцем для наслідування.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бех І. Професія вихователя: концептуальні основи. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2023 № 5. URL: <https://emetodyst.expertus.com.ua/10006501>

2. Косенчук О., Регент А., Стягунова О. *Методичні рекомендації про впровадження професійного стандарту вихователя закладу дошкільної освіти*. / Київ: Державна установа „Український інститут розвитку освіти”. 2022. 16 с.

Чепіль М. М.,

*доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти
Дрогобицького державного педагогічного університету
імені Івана Франка
м. Дрогобич*

МОТИВАЦІЯ СТУДЕНТІВ ДО ДОСЯГНЕННЯ КАР'ЄРНИХ ТА ЖИТТЄВИХ ЦІЛЕЙ

Мотивація є ключовим компонентом успіху, особливо для студентів, які прагнуть досягти життєвих планів. Хоча для студентів цілком природно стикатися з викликами та перешкодами на своєму шляху, підтримка високого рівня мотивації може суттєво вплинути на їхню здатність долати ці перешкоди. Першим кроком у мотивації до досягнення кар'єрних і життєвих цілей є постановка чітких і конкретних цілей. Нечіткі або занадто широкі цілі можуть призвести до відсутності напрямку і мотивації. Студенти повинні витратити час на те, щоб визначити свої цілі конкретно. Наприклад, замість того, щоб ставити загальну мету на кшталт „Я хочу зробити успішну кар'єру”, вони можуть уточнити: „Я хочу працювати у (назва ЗДО) через два роки”. Така конкретизація забезпечує чітку мету, що полегшує створення плану дій і підтримку мотивації.

Переваг у формулюванні цілей у такий спосіб багато. Це забезпечує чітку і виразну мету, яка не залишає місця для інтерпретацій або сумнівів. Така конкретність полегшує створення плану дій, який окреслює необхідні кроки для досягнення мети. Крім того, це допомагає підтримувати мотивацію, адже коли мета чітко визначена, вона стає більш відчутною і досяжною. Коли студенти можуть чітко уявити, до чого вони прагнуть, вони з більшою ймовірністю залишатимуться відданими своїм зусиллям і систематично відстежуватимуть свій прогрес.

Розбиття цілей на менші завдання є життєво важливою стратегією для перетворення амбітних, довгострокових цілей на керовані та досяжні етапи. Після того, як студенти визначили свої чіткі та конкретні цілі, наступним кроком є деконструкція цих цілей на менші, більш засвоювані компоненти. Цей підхід слугує кільком важливим цілям: зменшення перевантаження; створення відчуття досягнення; відстеження прогресу; святкування маленьких перемог.

Візуалізація успіху – це потужна стратегія для підтримки мотивації серед студентів, коли вони переслідують свої кар'єрні та життєві цілі. Ця техніка передбачає заохочення студентів створювати яскраві уявні образи себе, які успішно досягають своїх цілей. Візуалізація успіху може значно підвищити впевненість у собі. Коли студенти постійно уявляють себе успішними, це зміцнює їхню віру в свої здібності. Ця підвищена впевненість у собі може бути потужним мотиватором, оскільки вони з більшою ймовірністю будуть наполегливими і діятимуть, коли віритимуть у свою компетентність. Візуалізація допомагає студентам залишатися відданими своїм довгостроковим цілям, навіть коли вони стикаються з труднощами. Вона забезпечує ментальний якір, який тримає їх зосередженими на загальній картині, нагадуючи їм про кінцеву винагороду, заради якої вони працюють.

Пошук підтримки та підзвітності є наріжним каменем підтримки мотивації та досягнення кар'єрних і життєвих цілей. Це передбачає залучення допомоги інших, чи то через обмін своїми прагненнями з друзями, родиною, наставниками чи консультантами, чи то через створення структурованої системи підзвітності. Наставники можуть запропонувати цінну інформацію, поради та стратегії, засновані на власному досвіді, допомагаючи студентам приймати обґрунтовані рішення та орієнтуватися в складнощах обраного ними шляху. Усвідомлення того, що хтось інший інвестує в їхній успіх, може бути потужним мотиватором для студентів. Коли вони діляться своїми цілями та успіхами з іншими, у них формується почуття відповідальності та бажання не підвести своїх прихильників. Ця зовнішня мотивація може спонукати їх працювати старанніше і залишатися відданими своїм цілям.

Створення системи підзвітності, чи то з наставником, коучем чи другом, якому довіряють, допомагає студентам не відставати від графіка. Регулярні перевірки, звіти про прогрес або зустрічі з постановки цілей забезпечують структуровану основу для аналізу прогресу і внесення будь-яких необхідних коректив у плани. Така структурована система підзвітності гарантує, що студенти послідовно працюють над досягненням своїх цілей. Підтримка та підзвітність також передбачають отримання конструктивного зворотного зв'язку.

Досягнення кар'єрних і життєвих цілей рідко буває лінійним шляхом. Студенти неминуче стикаються з невдачами, поразками та моментами сумнівів у власних силах. У таких ситуаціях важливо розвивати стійкість і співчуття до себе. Стійкість дозволяє студентам відновлюватися після невдач і використовувати їх як навчальний досвід. Співчуття до себе дозволяє студентам ставитися до себе з добротою, розуміючи, що досконалість не обов'язкова для успіху. Завдяки життєстійкості та самоспівчуттю студентам можуть підтримувати свою мотивацію навіть перед обличчям несприятливих обставин.

Отже, мотивація спонукає студентів до досягнення кар'єрних і життєвих цілей. Ставлячи перед собою чіткі цілі, розбиваючи їх на менші завдання, візуалізуючи успіх, шукаючи підтримки та підзвітності, а також проявляючи стійкість і співчуття до себе, студенти можуть побудувати міцний фундамент для мотивації. Зрештою, шлях до досягнення кар'єрних і життєвих цілей полягає не лише в тому, щоб досягти пункту призначення, а й у тому, щоб рости і розвиватися на цьому шляху. Мотивація відіграє ключову роль у цьому трансформаційному процесі, допомагаючи студентам долати труднощі та наполегливо прагнути до повноцінного й успішного життя.

ЛІТЕРАТУРА

1. Осередчук О. А. Формування позитивної мотивації студентів до самомоніторингу навчальних досягнень з метою самовдосконалення. *Наукові записки Центральноукраїнського*

державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Серія : Педагогічні науки. 2022. Вип. 203. С. 107–114.

2. Піменова О., Гапончук М. Мотивація до навчання студентів в умовах воєнного стану. / *Габітус*. / 2023. Вип. 47. С. 36–39.

Крупіна Л. В.,
*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри початкової освіти,
гуманітарних дисциплін та інформатики Обласного коледжу
„Кременчуцька гуманітарно-технологічна академія
імені А. С. Макаренка“ Полтавської обласної ради
м. Кременчук*

ВИКЛИКИ СИСТЕМІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

За висновком експертів ЮНІСЕФ російський напад на Україну створив безпосередню та зростаючу загрозу життю й добробуту 7,5 млн українських дітей. Гуманітарні проблеми примножуються та зростають щогодини. Сотні дітей убито й поранено, щосекунди діти зазнають глибоких травм від насильства, що їх оточує. Сотні тисяч із них втрачають доступ до безпечної води та електрики через пошкодження інфраструктури [1].

Війна в Україні призвела до руйнівних наслідків для дітей у таких масштабах і темпах, яких не було з часів Другої світової війни, – заявляє ЮНІСЕФ. Унаслідок військових дій 3 млн дітей в Україні та понад 2,2 млн дітей у країнах, які приймають українських біженців, потребують невідкладної гуманітарної допомоги. Внутрішнє й зовнішнє (за кордон) переміщення торкнулося кожних двох дітей із трьох. Згідно з даними Управління Верховного комісара ООН з прав людини, щодня в Україні гине двоє дітей та четверо дістають поранення – здебільшого внаслідок російських атак із використанням вибухової зброї в населених пунктах. Цивільна інфраструктура, від якої залежать діти, надалі зазнає все більше пошкоджень чи руйнувань. Окрім цього, війна й масові переміщення знищують джерела прибутку та економічні можливості жителів України. Унаслідок цього багато сімей залишаються без достатнього доходу для задоволення своїх основних потреб і не можуть надати належну підтримку своїм дітям [2].

Освітній процес в Україні опинився в нових реаліях сьогодення, а перед управліннями постали питання, які ніхто ще не вирішував.

Так, відповідно до норм ст. 15 Закону України „Про правовий режим воєнного стану”, повноваження місцевих органів влади, обласні департаменти, зокрема в частині управління закладами та установами освіти, переходять до військових адміністрацій.

Основними викликами для системи дошкільної освіти в умовах воєнного стану стали масштабні руйнування та пошкодження закладів дошкільної освіти; створення безпечного освітнього середовища та облаштування бомбосховищ та/або укриттів (до речі, у Полтавській області з 540 ЗДО, тільки 69 мають укриття; 4 пошкоджені); відновлення й ефективна організація освітнього процесу; ухвалення рішень щодо питань психологічної, методичної й інформаційної складової; втрата кадрового потенціалу закладів дошкільної освіти, яка зумовлена масштабним переміщенням педагогічних кадрів в умовах війни, проблема оплати